

POMEMBNEJŠI DOGODKI V ZGODOVINI ETNOGRAFSKEGA MUZEJA

- 1821 Ob ustanovitvi Kranjskega deželnega muzeja je bil v načrtu tudi etnografski oddelek.
- 1888 Ob otvoritvi Kranjskega deželnega muzeja v sedanjem poslopiju Narodnega muzeja obsega slovenska etnografska zbirka nad 50 predmetov, večje so bile neevropske zbirke, ki so jih poslali misijonarji Baraga, Knoblehar in drugi.
- 1905 Kustos Walter Šmid je narodopisne zbirke preuredil in dopolnil. Tako je bila v stalni zbirki Narodnega muzeja skromno predstavljena tudi etnografija.
- 1921 V okviru Narodnega muzeja je bil ustanovljen etnografski institut, ki ga je vodil dr. Niko Županič.
- 1923 Ustanovljen je bil Kraljevi etnografski muzej, za direktorja je bil postavljen dr. Niko Županič.
- 1924- Etnografski muzej prevzame od Narodnega muzeja 3502 predmeta
- 1925 narodopisnega značaja.
- 1926 Muzej je začel izdajati revijo Etnolog, do l. 1945 je izšlo 17 letnikov.
- 1929 Muzej je razstavil nad 100 predmetov na mednarodni razstavi v Barceloni.
- 1930 Muzej je razstavil predmete svoje "eksotične" zbirke v okviru misijonske razstave na velesejmu v Ljubljani.
- 1932 Sodelovanje z Glasbeno matico na razstavi slovenske glasbe v Narodnem domu v Ljubljani.
- 1934 Sodelovanje na razstavi ženskih ročnih del.
Sodelovanje na razstavi, ki jo je priredila Zveza gospodinj na Velesejmu v Ljubljani.
- 1935 Na južnem hodniku muzeja so dodatno razstavili narodne noše iz Južne Srbije, Lužice in Bele Krajine.
Sodelovanje na razstavi Jadranske straže.

- 1939 Sodelovanje na svetovni razstavi v New Yorku.
Ustanovljeno je v Ljubljani Etnografsko društvo v podporo in pomoč Etnografskemu muzeju z nalogo ohranjanja in zbiranja etnografskih predmetov in pospeševanja etnografske znanosti. Predsednik društva je postal dr. Niko Županič.
- 1941 V muzeju sta imela svojo pomembno ilegalno postojanko - "Založbo" Osvobodilna fronta in VOS. Tu se je zbiralo orožje, zaupni material in skrivali ilegalci. V tej postojanki je aktivno deloval do spomladi 1943 kustos EM, dr. Franček Kos - ilegalac Melhior.
- 1944 Zbirke iz razstavnih dvoran in depojev so spravili v zaklonišče v kletnih prostorih Narodnega muzeja.
Izide Narodopisje Slovencev I.
- 1945 Zbirke so prenesli v razstavni prostor in v depoje ter jih razstavili po starem.
Etnografski muzej dobi del knjižnice Narodnega muzeja.
- 1946 Muzej prevzame od Narodnega muzeja del Grebenčeve zbirke (1206 predmetov).
Muzej sodeluje pri etnografsko-zgodovinski razstavi v Trstu.
- 1947 Ministrstvo za prosveto je odločilo, da dobi EM tri razstavne dvorane v pritličju Narodnega muzeja in del hodnika.
Odprli so novo preurejeno in dopolnjeno razstavo zbirk EM v treh razstavnih dvoranh.
- 1948 Muzej je začel kolektivno sistematično raziskovati slovensko ozemlje s posebnimi terenskimi ekipami, do leta 1979 je bilo na terenu 29 ekip.
Muzej je začel prirejati občasne razstave na terenu, kjer so delovale terenske ekipe.
Izšla je prva številka Slovenskega etnografa, do l. 1983 je izšlo 32 letnikov.

- 1952 Izide Narodopisje Slovencev II.
- 1953 Muzej je priredil v Moderni galeriji razstavo gradiva, ki so ga ekipe do tedaj nabrale na terenu.
- 1955 Ljudsko slikarstvo na panjskih končnicah, občasna razstava v Jakopičevem paviljonu.
- 1957 Občasna razstava izvenevropske zbirke v Etnografskem muzeju.
- 1959 Ponovna preureditev razstavljenih zbirk, opremljene so s slikovni m gradivom, ki ponazarja funkcijo razstavljenih predmetov.
- 1959 Peča na Slovenskem, občasna razstava, pozneje je bila še v Mestnem muzeju v Kranju, v Škofji Loki, Mariboru, Ptujju in Celju.
- 1960 Razstava ornamentalnih in folklornih podob Jožeta Karlovška. Občasna razstava vzhodnoazijskih umetnin iz slovenskih zbirk v Moderni galeriji.
- 1961 Raznobarvne vezenine in tkanine na Slovenskem - pozneje še v Kranju in Škofji Loki.
- 1964 Obnovljen je bil baročni dvorec Goričane pri Medvodah, tu so odprli za javnost prve neevropske zbirke - Muzej neevropskih kultur.
- 1965 Etnografski muzej se je preimenoval v Slovenski etnografski muzej.
- 1966 SEM je prevzel v oskrbo in upravljanje rojstno hišo pisatelja Josipa Jurčiča na Muljavi.
- 1967 Predsednik Josip Broz Tito je obiskal muzej Goričane.
- 1969 SEM je pridobil grad Podsmreko pri Višnji gori, ga obnovil in v njem uredil narodopisno muzejsko zbirko. Tu je bila razstavljena stalna zbirka lončarstva na Slovenskem ter kamnite ljudske plastike (do leta 1979) in občasne razstave. V okolici gradu Podsmreke je SEM načrtoval Slovenski muzej na prostem.
- SEM je pridobil grad Lisičje pri Škofljici, začel s sanacijskimi deli in grad delno zaščutil pred propadanjem. Tu je muzej načrtoval štu-

dijske depoje in prostore za tematske stalne zbirke.

SEM je prevzel skrb za spominsko sobo pisatelja Luisa Adamiča v Blatu pri Grosupljem.

Muzej je pridobil obsežno zbirko (nad 300 predmetov) indonezijske ljudske umetnosti, dar dr. Aleša in Vere Bebler in jo postavil kot stalno zbirko v muzeju Goričane.

1963 Muzej prevzame od NM obsežno kitajsko zbirko Marije Skušek - Tsuneko Kondo - Kavase.

1974 Muzej je adaptiral svoje razstavne prostore. Eno razstavno dvorano je po višini predelil in pridobil delovne prostore za muzejske delavce, v zgornjem delu pa razstavni prostor.

1976 Sodelovanje pri zbiranju gradiva in postavitvi slovenskega izseljeniškega muzeja v Enon Waleyu pri Clevelandu v ZDA.

Obnovitev in nova postavitve spominske sobe Luisa Adamiča v Blatu, pridobitev in ureditev še drugega razstavnega prostora.

Sodelovanje pri načrtu za odkup Adamičevega rojstnega doma in njegovo ureditev v muzej slovenskih izseljencev.

SEM je odstopil graščino Lisičje Arhivu Slovenije.

1977 SEM je pridobil bivši Uršulinski samostan v Škofji Loki za depojske prostore.

1978 Večino zbirk SEM je bilo preseljenih v nove depojske prostore v Škofji Loki.

V spodnjih prostorih depojev v Škofji Loki je bil urejen lapidarij kamnite ljudske plastike.

1979 Muzej je začel sistematično urejati zbirke v svojem osrednjem depozju v Škofji Loki.

Rojstno hišo pisatelja Josipa Jurčiča na Muljavi je prevzela v oskrbo KS Grosuplje. SEM ima samo še strokovni nadzor in sodeluje s strokovnimi nasveti.

- 1940: Obnova starega grajskega gospodarskega poslopja za razstavišče kultur neuvrščenih. (1940 - 1981)
- 1980 Amadou-Mahtar M' Bow, generalni direktor Unesca na obisku v SEM. (1980 - 1981)
- 1981 SEM organizira v sodelovanju z DMS v Posavskem muzeju v Brežicah posvet z muzealci iz ZR Nemčije na temo "Muzeji danes". (1981 - 1982)
- 1945: Otvoritev prvega dela novega Razstavišča neuvrščenih v Goričanah. (1945 - 1982)
- 1983 Končana je obnova razstavišča neuvrščenih v Goričanah. Depojski prostori v Škofji Loki so dobili strelovod. (1983 - 1984)
- 1947: Jelka Urh, pripravateljica za tekstilje. (1947 - 1983)
- 1948: Ivan Rosolnik, restavratorec. (1948 - 1949)
- 1949: Frančiška Fajgel, kustos. (1949 - 1981)
- 1950: Maksim Gaspert, restavratorec, rizer etnografskih predmetov. (1950 - 1981)
- 1951: Marija - sibelija, pripravateljica. (1951 - 1981)
- 1952: Franc Koc, kustos. (1952 - 1981)
- 1953: Franc Koc, kustos. (1953 - 1981)

OSEBJE ETNOGRAFSKEGA MUZEJA

(1921 - 1983)

1921: Niko Županič

(1921 - 1923)

šef Etnografskega inštituta

v okviru NM

1923: Niko Županič

(1923 - 1940)

direktor Kr.EM

Stanko Vurnik

(1923 - 1940)

kustos

Jožef Križman

(1923 - 1927)

delavec, služitelj

Ivanka Ažman

(1923 - 1932)

služiteljica - dnevničarka

1925: Drago Vahtar

(1925 - 1948)

preparator

1928: Mija Brejc

()

volonterka - narodopisna in knjižničarska dela

1929: Maksim Gaspari

(1929 - 1948)

restavrador, risar etnografskih predmetov

Od 17.V. do 19.IX.1945 pooblaščen delegat v EM,

vodi posle ravnatelja.

1932: Frančiška Furlan

(1932 - 1962)

snadžilka

1937: Franc Kos

(1937 - 1943)

kustos

- 1940: Rajko Ložar
(1940 - 1945)
ravnatelj
- 1944: Božidara Pirkovič-Presečnik
(1944)
delala v muzeju honorarno
- 1945: Boris Orel
(1945 - 1962)
ravnatelj
- 1945: Milko Matičetov
(1945 - 1952)
kustos
- Božidara Pirkovič-Presečnik
(1945 - 1980)
administratorica
- 1947: Jelka Urh
(1947 - 1963)
preparatorica za tekstilije
- 1948: Ivan Rosulnik
(1948 - 1949)
restavrator
- 1948: Frančiška Fajgel
(1948 - 1953)
preparatorica tekstilij - honorarno nameščena
upokojenka
- 1949: Frančiška Šarf
(1949 - 1980)
kustos
- Jože Pokovec
(1949 - 1950)
preparator - mizarski mojster
- 1953: Marija Jagodic - Makarovič
(1953 -)
kustos
- 1972: France Benko
(1953 - 1956)
preparator

- 1954: Antonija Arhar
(1954 - 1959)
preparatorica za tekstilije
- 1955: Pavla Štrukelj
(1955 -)
kustos, od 1964 vodja oddelka neevropskih zbirk v Goričanah
- 1956: Anton Pajer
(1956 - 1958)
preparator
- Sibila Nekrep
(1956 - 1962) - honorarno risala že od 1955
laborant risar
- 1958: Makarovič Gorazd
(1958 -)
kustos
- 1960: Ana Kocman - Perko
(1960 -)
preparatorica za tekstilije
- 1963: Boris Kuhar
(1963 -)
ravnatelj
- Angelos Baš
(1963 - 1979)
kustos
- Marija Lah
(1963 -)
kustos
- Ljudmila Bras
(1964 -)
kustos
- 1932: Marjan Loboda
(1966 -)
strokovni sodelavec - arhitekt
- 1937: Albin Romih
(1963 -)
preparator za kovine in les

- 1963: Rado Mihevc
(1963 - 1965)
tehnični risar
- Karel Oven
(1963 - 1971)
ekonom
- Frančiška Kure
(1963 - 1967)
kurirka - snažilka
- 1965: Tanja Tomažič
(1965 -)
kustos
- Ivan Romih
(1965 - 1966)
tehnični risar
- Ivana Gaber
(1965 - 1977)
čuvaj - Goričane
- 1966: Pavla Zalokar
(1966 -)
hišnica - snažilka - Goričane
- 1967: Antonija Tomc
(1967 - 1969)
kurirka - snažilka
- 1969: Barbara Plestenjak-Jemec
(1969 - 1978)
kustos
- Franc Golob
(1969 -)
konservator - vodja tehničnega oddelka
- Erika Kolar
(1969 -)
kurirka - snažilka
- 1972: Miloš Hribernik
(1972 - 1972)
ekonom - blagajnik

- 1977: Anica Žitnik
(1977 - 1980)
administratorka - vodja pisarne
- 1977: Vera Sever
(1977 -)
čuvajka muzejskih zbirk - pom. preparator - Goričane
- 1978: Irena Keršič
(1978 -)
kustos
- Alenka Simikič
(1978 -)
kustos
- 1980: Inja Smerdel
(1980 -)
kustos
- 1980: Alenka Pičulin Perko
(1980 -)
administratorka - blagajnik
- 1980: Emilija Maček
(1980 - 1982)
računovodja
- Ivan Černe
(1980 -)
pom. preparator
- Igor Somrak
(1980 - 1981)
šofer - muzejski manipulant
- 1982: Breda Satler
(1982 -)
računovodja
- Slavko Sakelšek
(1982 -)
muzejski manipulant
- 1983: Monika Krojež
(1983 -)
kustos - stažist

1983: Ivan Šprajc
(1983 -)
kustos - stažist

RAZSTAVE ETNOGRAFSKOGA MUZEJA

(1963 - 1983)

- 1963 Slovenske ljudske maske
- 1974 Vražavje na Slovenskem do leta 1945
- 1975 Slovensko ljudsko slikarstvo
Julio Ponorje
- 1976 Etnografski predmeti - kulturni spomeniki
- 1977 Godni in lesni delavci na južnem Pohorju
Kamonta ljudska plastika na Kranju
- 1978 Kmečki nakli
- 1979 Včera in danes v slovenskih hišah
Gostilne, kavarne, restorani in druge gostinske ustanove
- 1979 Slovenska kmečka noša v 19. in 20. stoletju
Lesne izdelave v kmečki noši
- 1987 Slikarstvo na panjskih kmetih
Otroške igrače
- 1988 Lončarstvo na Slovenskem
Rato in jang
- 1989 Lepotni predmeti slovenske kmečke kulture
- 1989 Slovensko ljudsko kiparstvo
Kraška hiša
- 1970 Kmečka hiša na slovenskem alpskem ozemlju
Klasične čipke
- 1971 Kmečka hiša v slovenskem planinskem svetu
Kis
- 1972 Bloške smetle